

Antibiotikaanvändning på sjukhus i VGR

Temarapport

Fluorokinoloner

Strama Västra Götaland
(mars 2019)

Strama Västra Götaland uppmärksammar överanvändning av fluorokinoloner med allvarliga konsekvenser för resistens och biverkningsrisk

Fluorokinoloner är en viktig antibiotikgrupp avseende flera infektioner, framförallt allvarliga urinvägsinfektioner. Tyvärr hotas effekten av ökande resistensutveckling i VGR, både inom primärvård och på sjukhus.

På en del sjukhus närmar sig **resistensnivån 20 %**, en gräns för när man kan använda sig av ett preparat empiriskt.

Resistensutvecklingen beror på flera faktorer, bland annat en **överanvändning** vid lindriga infektioner, exempelvis **urinvägsinfektion utan feber**. Denna diagnos är den näst vanligaste indikationen på sjukhus i VGR, trots att stöd saknas i riktlinjer. SU använder ciprofloxacin vid afebril urinvägsinfektion i mer än 15 % av fallen, jämfört med Alingsås sjukhus drygt 5 %.

Användningen av **alla** fluorokinoloner till **inneliggande** patienter **ökar**, och även om användningen av nyare fluorokinoloner som levofloxacin och moxifloxacin än så länge är liten, är ökningstakten oroväckande.

SU och **Kungälv**s **sjukhus** har en hög användning generellt till inneliggande patienter. Resistensnivån för SU och Kungälv ligger högre än regionen i övrigt.

Onkologi- och urologverksamheter tillhör de enheter som ligger i topp avseende bruk.

Receptförskrivningen ökar inte men uppvisar variation mellan sjukhus där Kungälv's Sjukhus har en stor relativ förskrivning.

Användningen av fluorokinoloner belastas av **allvarliga biverkningar**, något som lyfts fram av både europeiska och amerikanska läkemedelsmyndigheter under 2018.

Statistiken omfattar:

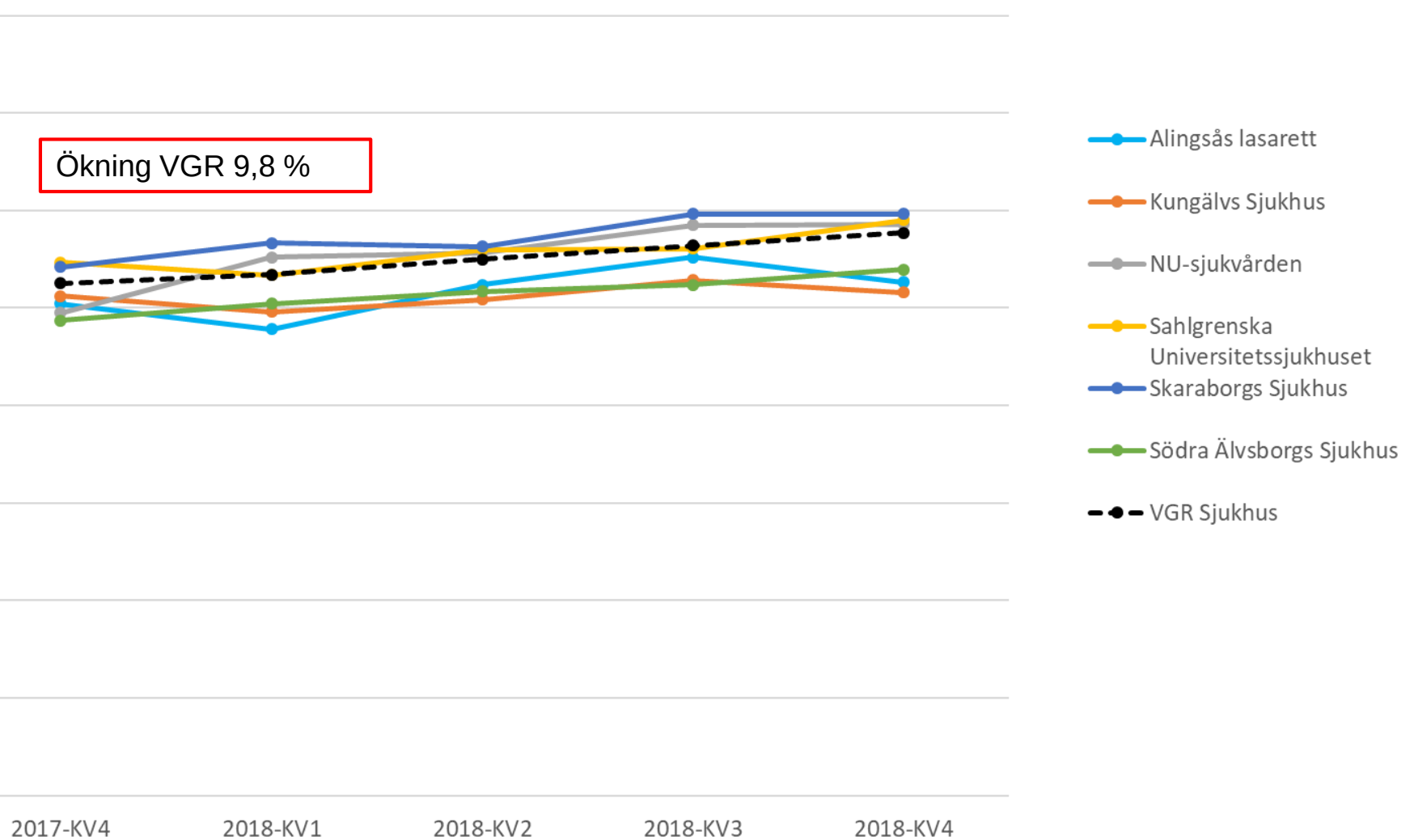
Samtliga sjukhus inom förvaltningarna Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU), Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS), Skaraborgs sjukhus (SkaS) och NU-sjukvården samt Kungälv's sjukhus och Alingsås lasarett

Bilder:

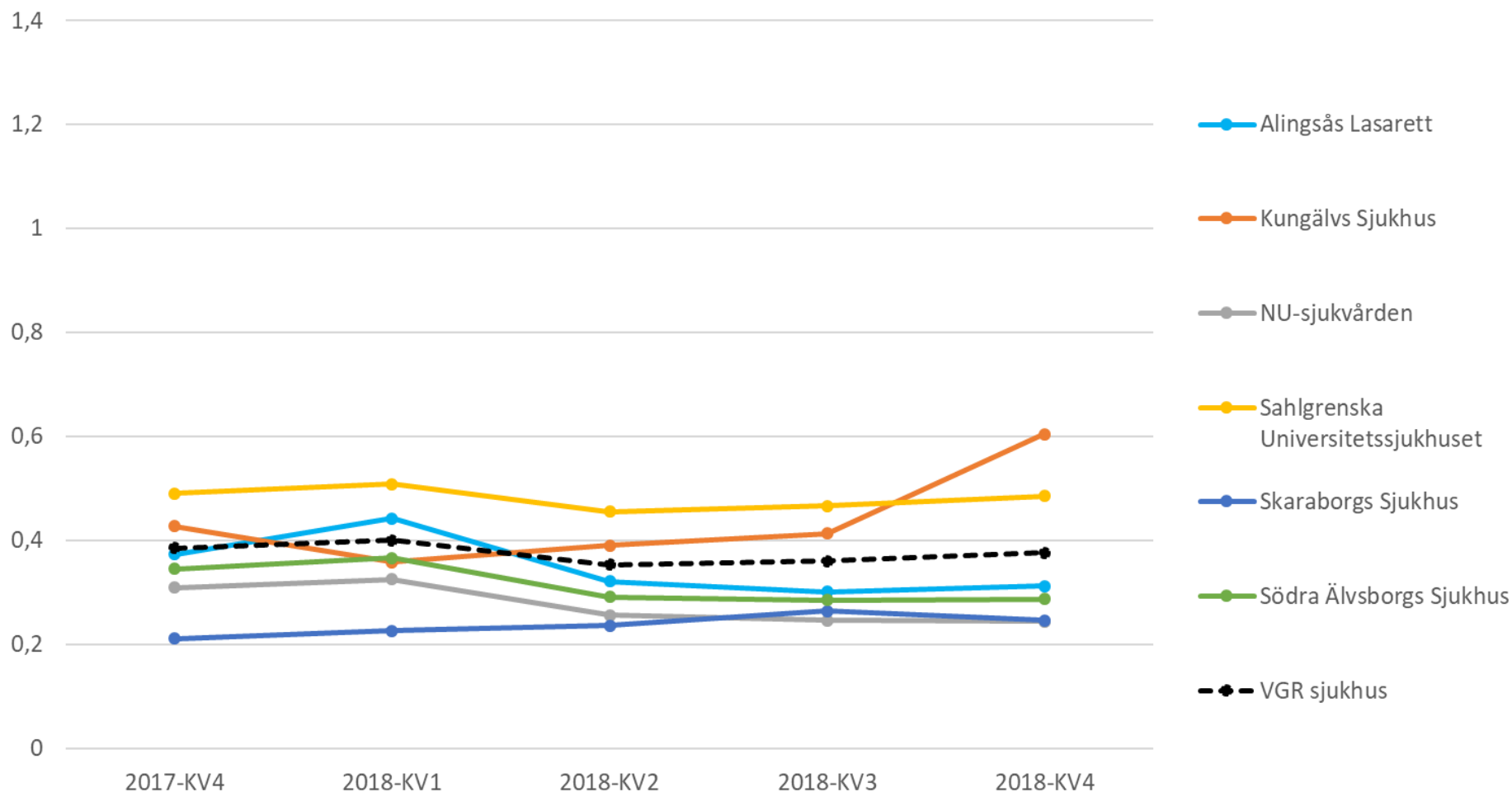
- Bild 4: Rekvisition perorala fluorokinoloner, DDD/100 vård dygn
- Bild 5: Rekvisition parenterala fluorokinoloner, DDD/100 vård dygn
- Bild 6: Receptförskrivning kinoloner, varurader/100 vårdtillfällen + vårdkontakter
- Bild 7: Andel av alla (SFI+VRI) afebrila urinvägsinfektioner som initialt behandlas med ciprofloxacin
- Bild 8: Antal recept ciprofloxacin
- Bild 9: Antal recept levofloxacin
- Bild 10: Antal recept moxifloxacin
- Bild 11: Resistens mot ciprofloxacin hos E coli
- Bild 12: Biverkningar fluorokinoloner
- Bild 13: Andel ciprofloxacinordinationer av alla antibiotikaordinationer på sjukhus
- Bild 14: Andel ciprofloxacinordinationer av alla antibiotikaordinationer på sjukhus – enheter med störst andel
- Bild 15: Antal ciprofloxacinordinationer fördelat på de vanligaste ordinationsorsakerna

Perorala kinoloner, Rekvisition
DDD/100 vård dygn
Rullande 12

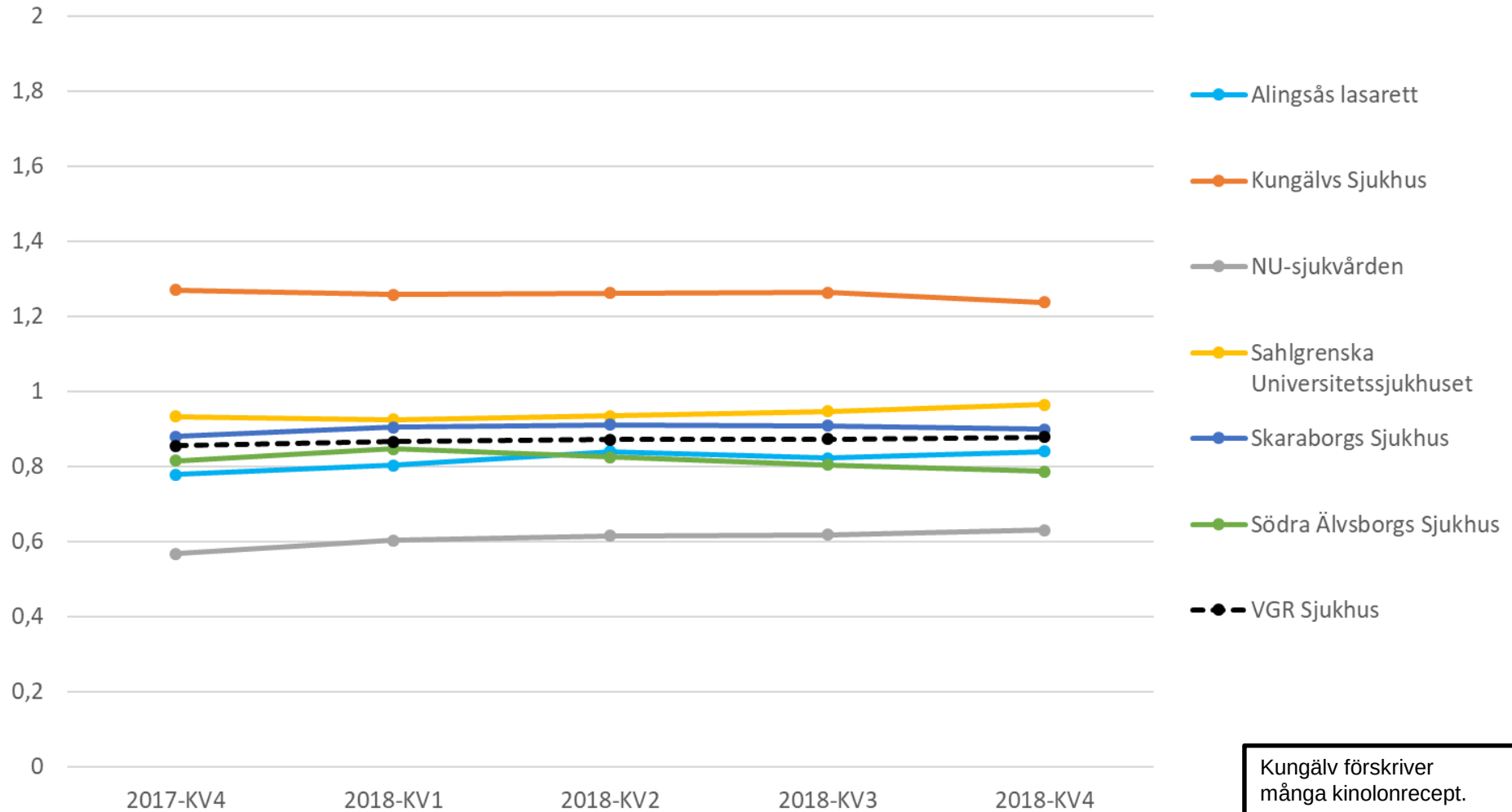
Ökning VGR 9,8 %

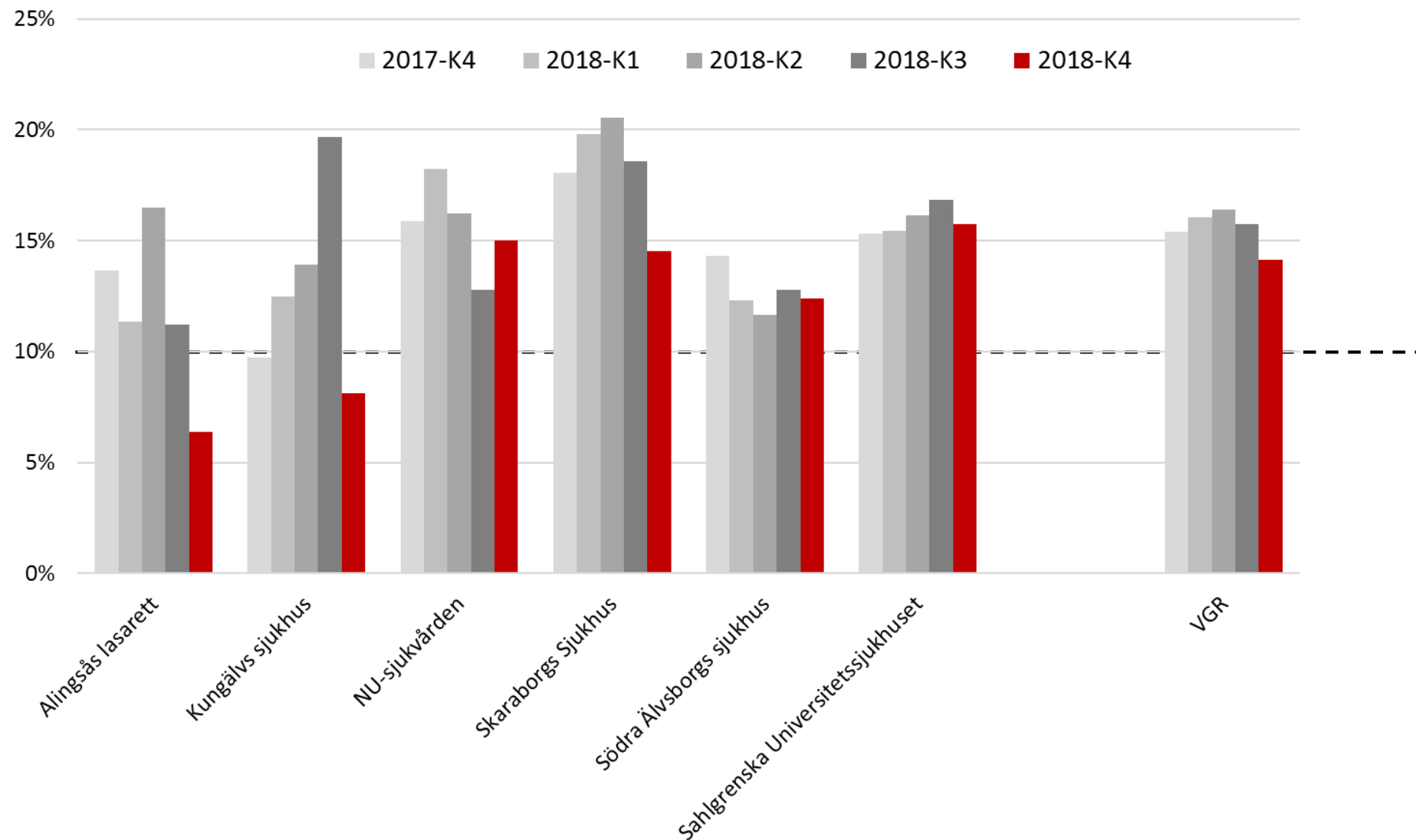
Parenterala antibiotika, kinoloner
DDD/100 vård dygn
Rullande 12

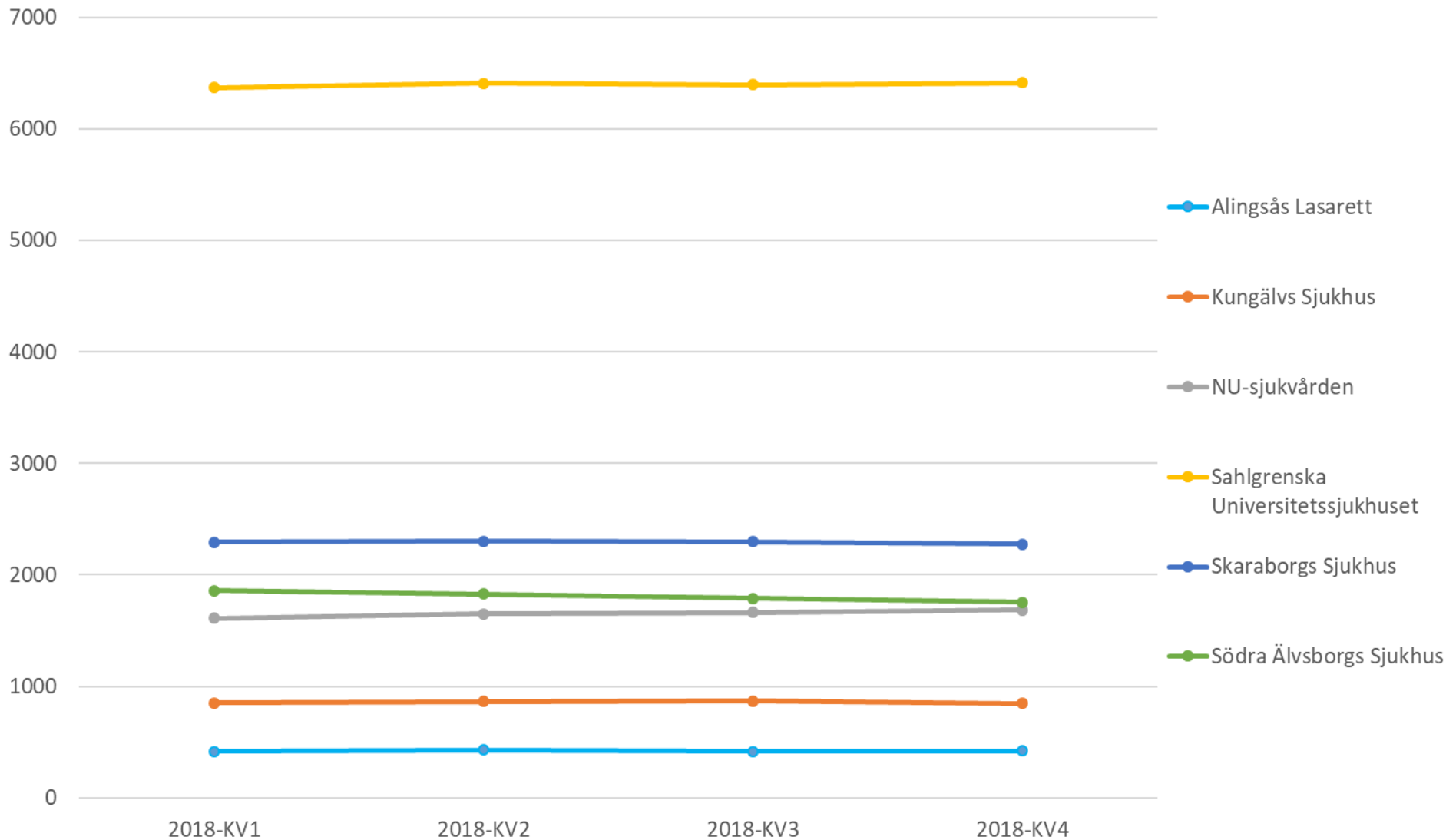
Kinoloner, Receptförskrivning
Recept/100 (vtf + vårdkontakter)
Rullande 12

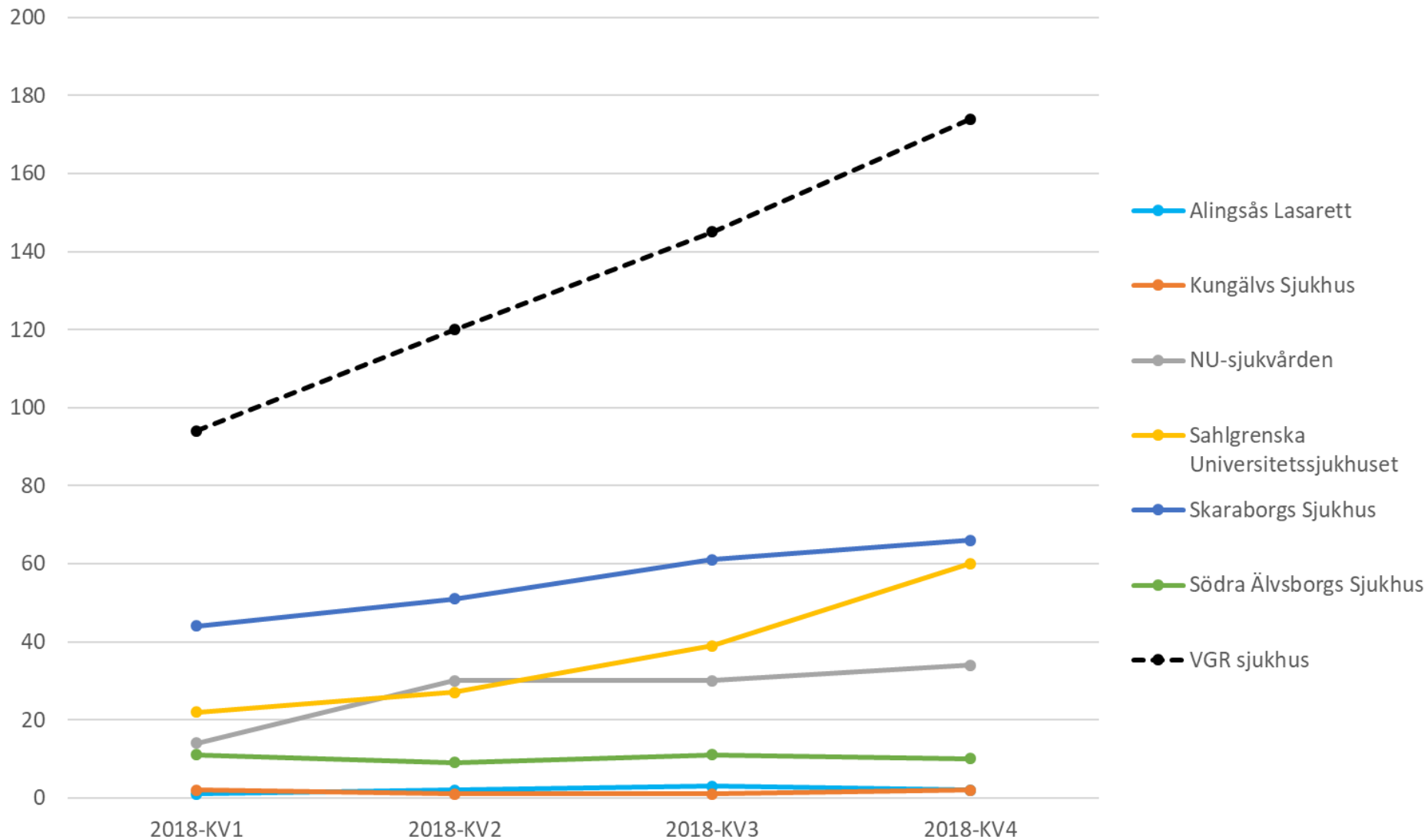
Andel av alla (SFI+VRI) afebrila urinvägsinfektioner som initialt behandlas med ciprofloxacin. Mål 2018 < 10%

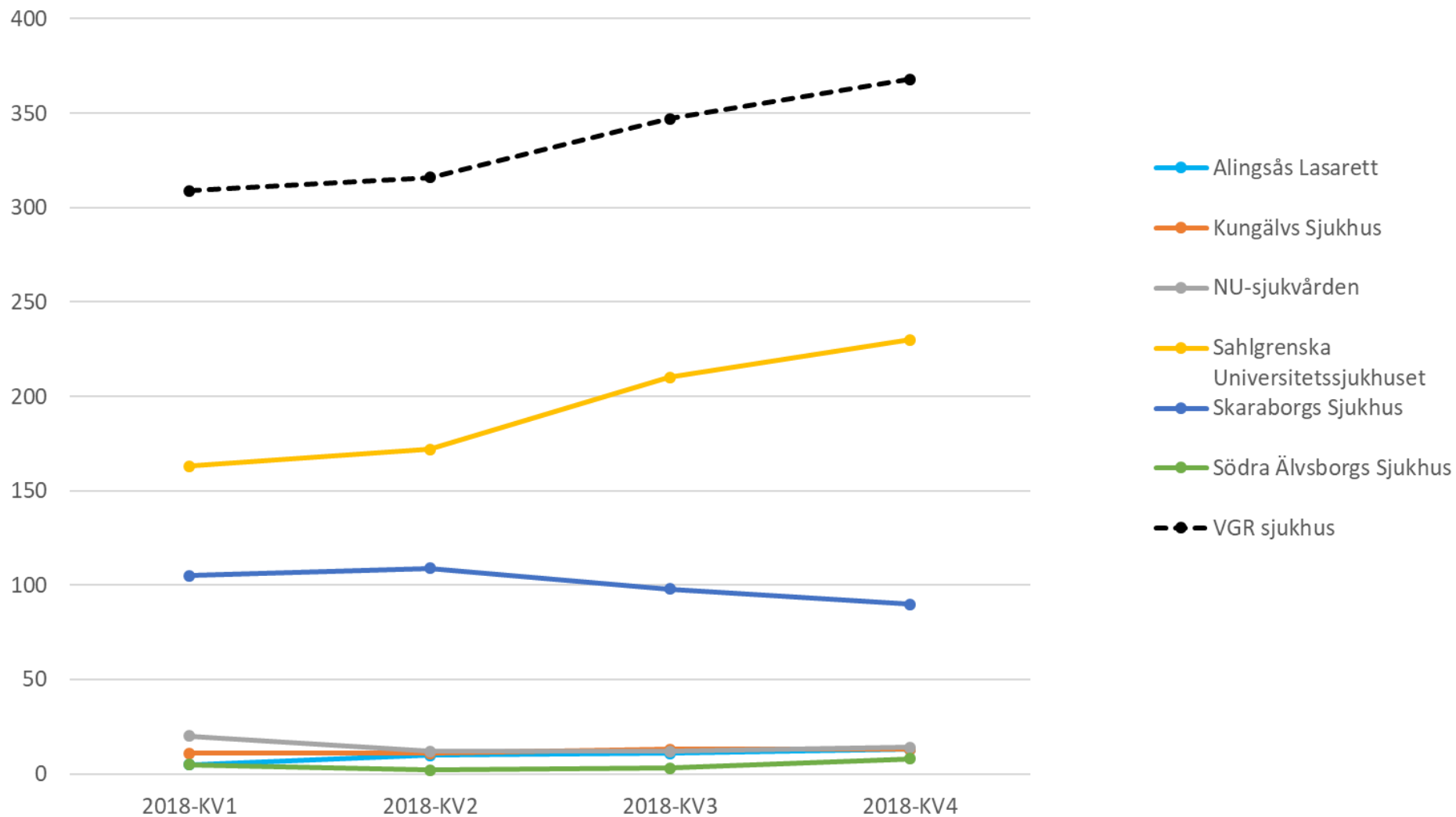
ciprofloxacin - antal recept rullande 12

levofloxacin - antal recept rullande 12

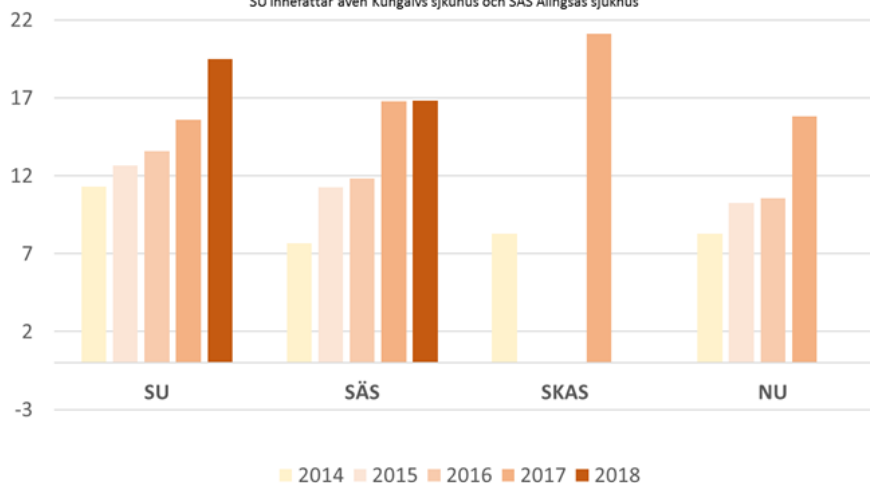
moxifloxacin - antal recept rullande 12

Resistensen mot kinoloner (ciprofloxacin) hos E coli ökar oroande i Västra Götaland

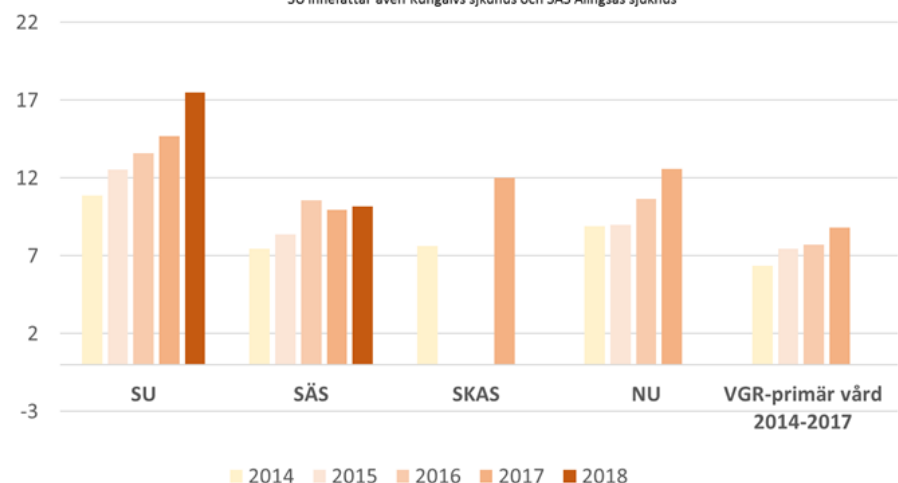
**Resistens i % (I/R) mot ciprofloxacin hos E coli i blod
för respektive sjukhus i VGR, 2014-2018**
(200-600 isolat/lab och år)

SU innefattar även Kungälv's sjukhus och SÄS Alingsås sjukhus

**Resistens i % (I/R) mot ciprofloxacin hos E coli i urin
för respektive sjukhus och primärvård i VGR
2014-2017 (2018)**

SU innefattar även Kungälv's sjukhus och SÄS Alingsås sjukhus

Rapporter om allvarliga och långvariga biverkningar av fluorokinoloner

EUROPEAN MEDICINES AGENCY
SCIENCE MEDICINES HEALTH

EMA:S säkerhetskommitté (PRAC):

Begränsa användningen av kinoloner!

- Kinolonpreparat – ta bort
- Fluorokinoler – begränsa

Allvarliga och långvariga biverkningar

- Muskler, senor, leder och nervsystem
- Kronisk smärta och funktionsnedsättningar.

Riskpatienter!

- Äldre, organtransplanterade, nedsatt njurfunktion, behandling med systemiska kortikosteroider-
- Tidigare biverkningar vid behandling och/eller tidigare besvär av de tillstånd som nämns som allvarliga biverkningar.

Kinoloner – bot som blivit hot

Accelererande resistensutveckling kräver skärpta indikationer

Användningen av vissa antibiotika begränsas

EMA:s säkerhetskommitté föreslår begränsningar av några vanliga antibiotika efter rapporter om biverkningar.

Fluorokinoloner – biverkningarna måste tas på allvar i vården

DEBATT | 06 FEB 2019 Sedan 1980-talet har fluorokinoloner varit ett av de mest använda antibiotikapreparaten, men de har ifrågasatts med

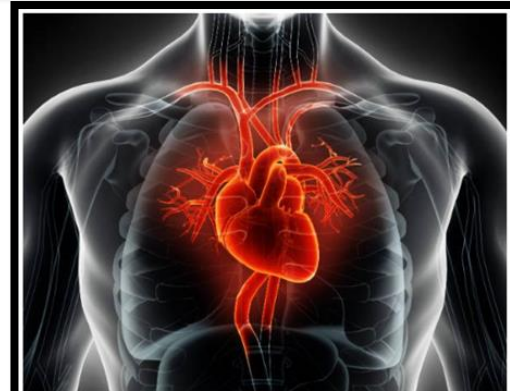
tanke på risken för resistens. Vi vill nu uppmärksamma förskrivare på de många och allvariga biverkningar som patienten kan drabbas av, skriver Martina Wahnström et al.

**U.S. FOOD & DRUG
ADMINISTRATION**

FDA reinforces safety information about serious low blood sugar levels and mental health side effects with fluoroquinolone antibiotics; requires label changes

FDA warns about increased risk of ruptures or tears in the aorta blood vessel with fluoroquinolone antibiotics in certain patients

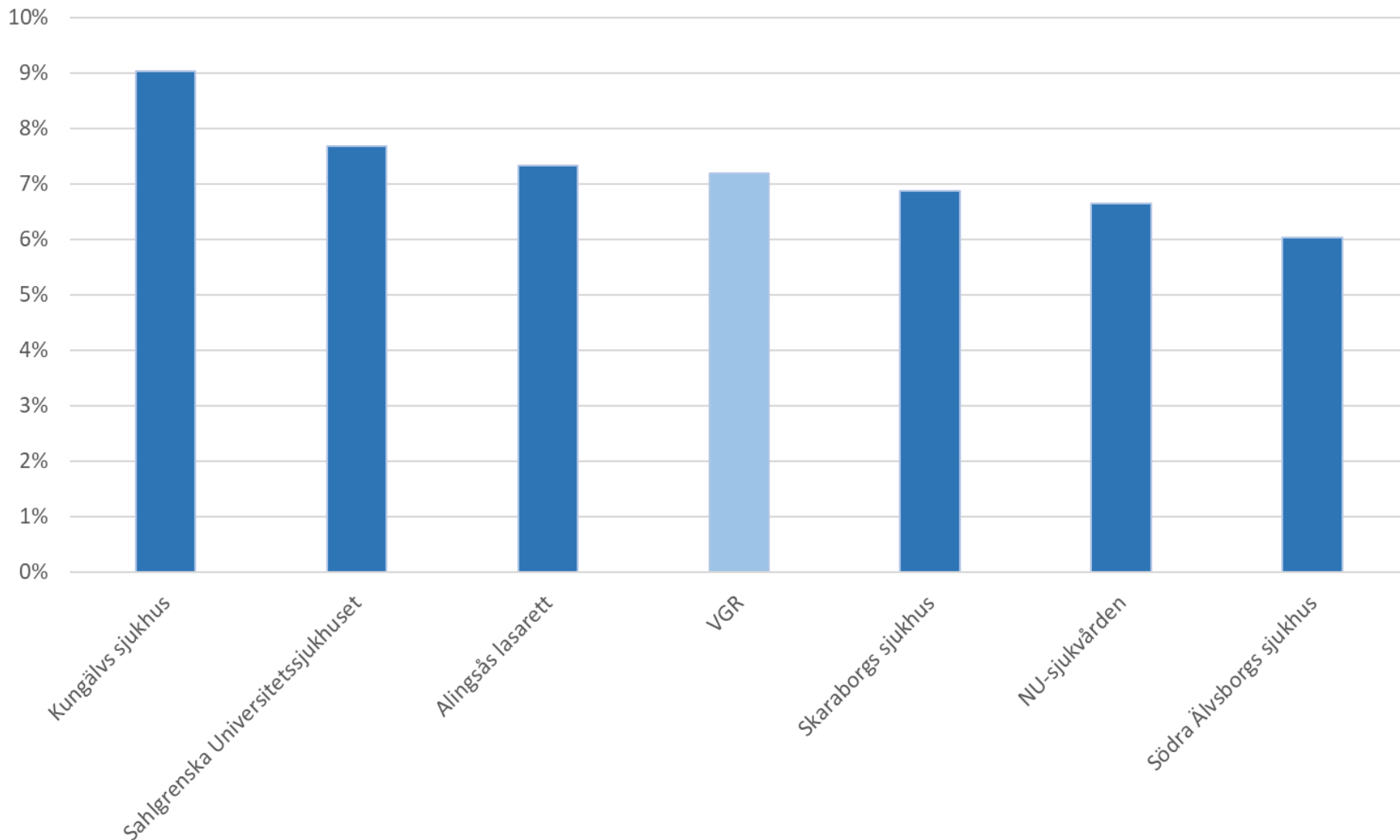
Ökad risk för aortasjukdom med viss antibiotika

Användning av kinolonantibiotika tycks kunna kopplas till ökad risk för aortaaneurysm, enligt en ny registerstudie.

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

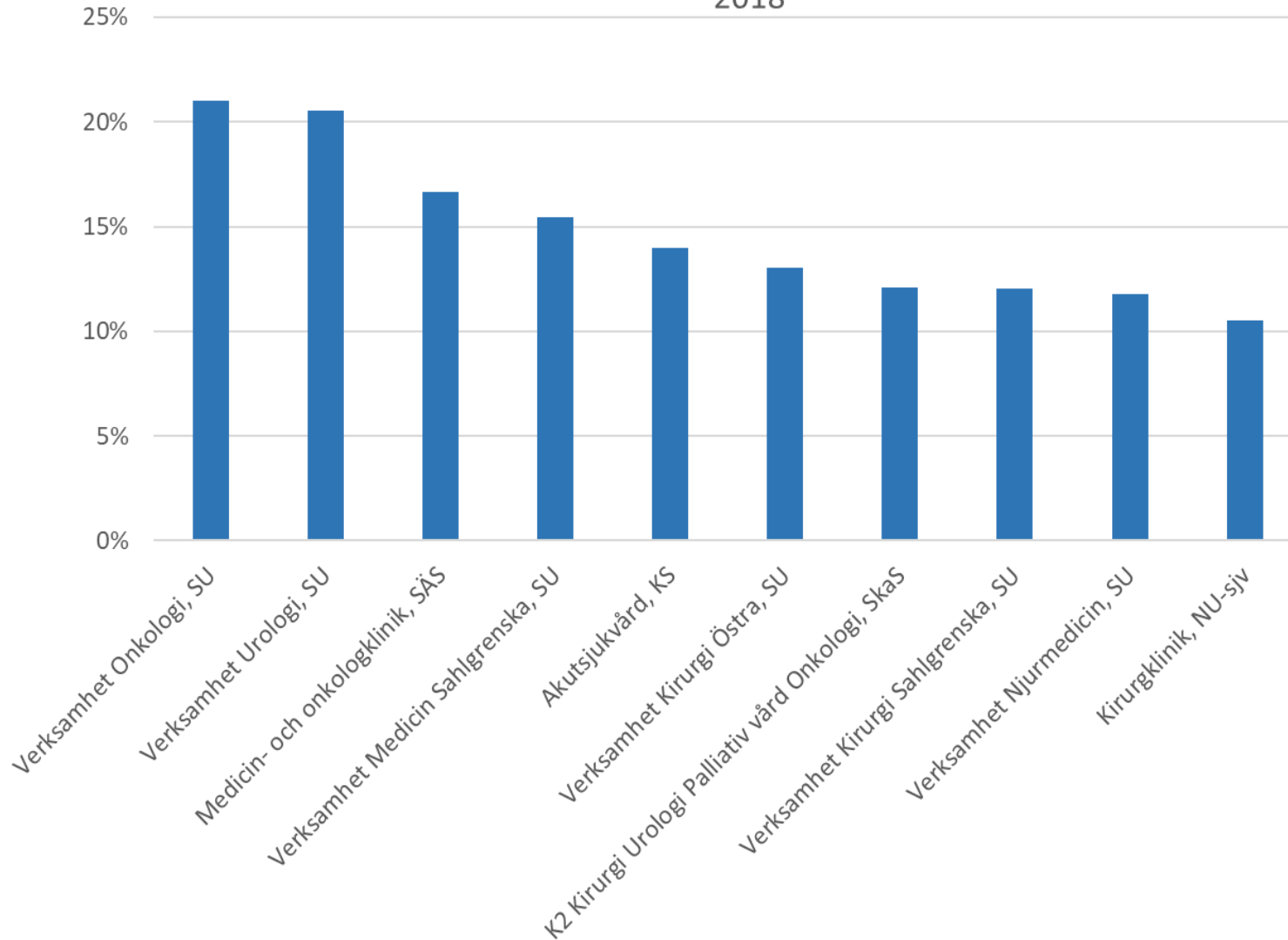
Andel ciprofloxacinordinationer av alla antibiotikaordinationer på sjukhus 2018

Andel ciprofloxacinordinationer av alla antibiotikaordinationer på sjukhus

Enheter med störst andel

2018

Antal ciprofloxacinordinationer fördelat på de vanligaste ordinationsorsakerna
Alla sjukhus i VGR
2018

